
BÜYÜKBAŞ HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ EĞİTİMİ (2015 - 11)

14 – 18 Eylül 2015, Aksaray

Değerlendirme Raporu

Proje	GAP-TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli
Hazırlayan	İbrahim Hakkı GÜRBÜZ, GAP TEYKOB - EU
Teslim Tarihi	30.09.2015
Faaliyet	2.2 Tarımsal Yayım Faaliyetlerine Yönelik Faaliyetler
Tanım	<ul style="list-style-type: none"> Eğitimin Amacı Hedef Grup ve Katılımcı Profili Eğitimin Kapsamı Eğitimin Değerlendirilmesi
Ekler	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcı Listesi Eğitim Programı Eğitimden Fotoğraflar

EĞİTİMİN AMACI

GAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli Programı (GAP-Yayım Modeli), T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2011-2013 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 yıl süreyle uygulanacak olan GAP Yayım Modelinin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40'ında 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılabilecek 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 6 GAP ilinde ise İl Koordinatörükleri oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2014 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Mart 2014 tarihinde Model üzerinde bir revize çalışması yapılmış olup bu revize çalışması sonucunda yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

Modelin Amacı:

- Başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi.
- Çiftçi Örgütlerinin idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamak.

- Çalışma alanlarında potansiyelleri değerlendirmeye yönelik örgütlenme ve grup oluşturma konularında farkındalık sağlamak, tarımsal örgütlenme konusunda model amaç ve hedeflerine uygun yeni oluşumları teşvik etmek.

Modelin Hedefi ve Hedef Gruplar:

- Toplamda, 6 ziraat odası ile yeni kurulacak ya da mevcut 10 çiftçi örgütünde eğitim yayım hizmetlerinin sunulması konusunda etkinlikleri artırılabacaktır.
- Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinden seçilecek 6 çiftçi örgütüne eğitim yayım hizmetlerinin sunulması için *idari, teknik ve mali* açıdan güçlendirme çalışmaları yürütülecektir.
- Çalışma alanlarının her birinde hizmet veren 3 tarım danışmanı birinci hedef grup ve çalışma alanlarının her birinin alt bölgesinde yer alan sözleşmeli çiftçiler birinci hedef grubunu oluşturmaktadır.
- Sulama Eylem Planı kapsamında sulamaya açılacak ve açılmış olan 7 pilot alan, teknik eleman ve çiftçiler.
-

Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinin sorumluluk sahalarında yer alan diğer yayım elemanları ve çiftçiler alt bölgelere göre modelin ikinci ve üçüncü hedef grupları olarak belirlenmiştir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de “2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler” başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ürünlerde Entegre Mücadele, PCM-Proje Hazırlama, Büyük ve Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği, Sulama Sistemleri, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

Bu eğitimin amacı; Model kapsamında çalışılan teknik elemanların büyükbaş hayvan yetiştiriciliği hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayarak bölgede farkındalık yaratmaktır. GAP Bölgesinde Model kapsamında yapılan mevcut durum analiz raporları ve teknik eleman kapasite belirleme anket sonuçlarına göre, bölgede çalışan tarım danışmanlarının büyükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda oldukça yetersizdir olduğu tespit edilmiştir. GAP Bölgesindeki çiftçi örgütlerinde tarımsal eğitim ve yayım faaliyetleri yürüten yayım elemanlarının yöre çiftçisiyle daha etkin iletişim kurarak hizmet kalitesinin yükseltilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Alınan bu eğitim ile büyükbaş hayvancılık projelerinin hazırlanmasındaki etüt, planlama, projelendirme, sulama zamanı programlama ve fizibilite konularında teknik personelin kapasitelerinin artırılması sağlanmıştır.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 19 personel katılmıştır. Grup; çiftçi örgütlerinde çalışan tarım danışmanları ile GAP ve GAP-TEYAP-TEYKOB personelinden oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılımı; Şanlıurfa 7, Adıyaman 1, Mardin 2, Gaziantep 1, Şırnak 1, Diyarbakır 4, Batman 3.

Katılımcıların kurumsal dağılımı:

Çiftçi Örgütü 9, Serbest 7, Kamu 3.

Katılımcıların cinsiyet dağılımı:

Erkek 12, Kadın 7

Katılımcıların mesleki dağılımı:

Ziraat Mühendisi 10, Veteriner Hekim 3, Tekniker 6.

Toplam 19 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1'de** sunulmaktadır.

EĞİTİMİN KAPSAMI

5 gün 30 saatin üzerinde gerçekleştirilen eğitim teorik ve uygulamalı olarak verilmiştir.

Eğitim kapsamında; hayvan bacakları, yem bitkileri yetiştiriciliği, sütte kalite kriterleri, süt sığırcılığında örgütlenme, sağım sistemleri, ayak hastalıkları ve tırnak bakım, süt ineklerinde beslenmede genel ilke, buzağı dana ve düvelerin beslenmesi, mastitis ve koruma yolları, salgın hastalıklar, zoonozlar, sürü yönetimi, kayıt tutma ve değerlendirme, rasyon hazırlama ve yemleme yöntemleri, hayvan sağlığı ve koruma, verimli hayvancılığın genel esasları, süt sığırcılığında mekanizasyon, hastalıklardan arı ve Avrupa birliği onaylı işletmeler, süt sığırlarında üreme fizyolojisi, hayvancılık desteklemeleri, süt sığırlarında damızlık seçimi, yemler ve yem katkı maddeleri ile silaj yapımı ve kullanım teknikleri konuları işlenmiş ve SÜTAŞ tesislerinde uygulama çalışmaları yapılmış, çevredeki işletmeler ziyaret edilmiştir.

Teknik geziye katılımcıların illerinden Şanlıurfa ya gidiş-geliş ulaşımını GAP-Yayım Modeli araçları ile, Aksaray a gidiş-dönüşleri ise midibüs ile yapılmıştır.

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programı sonunda katılımcılara anket formu dağıtılmış olup, üç kategoride ve çeşitli alt başlıklarda programı değerlendirmeleri istenmiş ve her bir kategoride 1 ila 5 arası puanlama yapılmaları talep edilmiştir. (1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Ortalama, 4: İyi, 5: Çok iyi).

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirme neticesinde her bir alt başlık için ortalama puan aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Her bir kategoride genel değerlendirme puanlamalarına bakıldığında, katılımcıların eğitim ortamı ve eğitimin kapsamı ile eğitmenlerin performanslarından yüksek düzeyde bir memnuniyet duydukları görülmektedir.

A. EĞİTİM ORTAMI ve LOJİSTİK DÜZENLEMELER	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim salonu düzeni	5,0
Eğitim Ekipmanları	5,0
Isı, Işık, Ses düzenlemeleri	5,0
Sunumların Okunabilirliği	5,0
İkramlar	5,0
Konaklama	5,0

Ulaşım Organizasyonu (Şanlıurfa'ya geliş-gidiş)	5,0
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)	5,0
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği	4,9
BÖLÜM A DEĞERLENDİRME	5,0
B. EĞİTİMİN KAPSAMI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim Materyali	4,5
Eğitim içeriği	5,0
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi	5,0
Verilen örneklerin içeriği	5,0
Grup çalışmaları	5,0
Saha ziyaret alanları	4,8
BÖLÜM B DEĞERLENDİRME	4,9

C. EĞİTİMLERİN PERFORMANSI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Konusunda uzmanlık ve yetkinlik	4,8
Katılımcılarla iletişim	5,0
Katılımcılara söz hakkı tanıma	5,0
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı	5,0
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar	5,0
BÖLÜM C DEĞERLENDİRME	5,0

EĞİTİMİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	4,9
---------------------------------------	------------

Anket Formunda; yukarıda beirtilen puanlamaların yapıldığı alanlara ilave olarak, ilave yorum yapabilecekleri ve daha sonraki eğitimlerde yer almasında fayda gördükleri konu başlıklarını açıklayabilecekleri bölümler bulunmakta olup, katılımcıların bu bölümlerde belirttikleri hususlar özetle aşağıda verilmektedir.

- - Eğitimin GAP Bölgesinin önemli ve gelişmekte olan konularından birisi olan büyükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda olması ve konu ile ilgili hemen hemen tüm bilgileri kapsaması memnuniyet vericidir. Eğitim genel toplamda 4,9 değerlendirme notunu almak sureti ile en yüksek değerde memnuniyet yaratmış eğitimlerden birisi olmuştur.

- Eğitimde konunun uzmanı olan SÜTAŞ, Aksaray Üni ve GTH Aksaray İl Müdürlüğü uzmanlarının tercih edilmesi doğru bir yaklaşımdır.

- Eğitimi veren kurum ve eğitmenler konunun uzmanı kişilerdir.

- Eğitimin teorik ve uygulamalı yapılması, eğitimin ilgisini ve verimini artırmıştır.

- Eğitim yeri ve diğer hizmetler uygun görülmüştür.

- Katılımcılar GAP - Yayım Modeli kapsamında gelecekte; küçükbaş hayvancılık, arıcılık konularında eğitimlerin verilmesini talep etmektedirler.

KATILIMCI LİSTESİ

Ek 1

BB HAYVANCILIK								
14 - 18 Eylül 2015, Aksaray								
ADI SOYADI	MESLEĞİ		Tekniker	DİĞER	KURUMU			Kişi NO / TOPLAM
	Z. MÜH	VET.			Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	
ADIYAMAN								1
Fidan AYAZ	1					1		1
DİYARBAKIR								4
Faruk ALAN	1						1	1
Salih ÇORAK			1		1			1
Emrah ŞEKER			1			1		1
Muharrem ÇETİNKAYA			1		1			1
GAZİANTEP								1
Tarık YİĞİT			1		1			1
BATMAN								3
Şükran TEZDİĞ	1					1		1
Aydın ÜBEYİTOĞLU	1					1		1
Resul KAYA	1					1		1
ŞANLIURFA								7
Reşat KÜÇÜK	1						1	1
Sultan AL	1				1			1
Adalet ATMAK	1				1			1
Abdulgani ÇOŞANDAL		1			1			1
Efkan BAŞAR		1				1		1
Songül AKARSU	1					1		1
Nilüfer ÇEÇEN		1					1	1
MARDİN								2
Selahattin ZENGİN			1		1			1
Süreyya SÜS			1		1			1
Şırnak								1
İlyas TEKDERİM	1				1			1
	10	3	6	0	9	7	3	19
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	

Eğitim Programı:

1. Gün (13 Eylül 2015 Pazar)	
SAAT	KONU
11:00	Aksaray hareket ve Otele Yerleřme
2. Gün (14 Eylül 2015, Pazartesi)	
SAAT	KONU
09:00 - 09:45	Açılış, Tanışma, Sütaş hakkında bilgi.
09:45 - 10:00	Ara
10:00 - 10:45	Hayvan Barınakları
10:45 - 11:00	Ara
11:00 - 11:45	Hayvan Barınakları
12:00-12:45	Hayvan Barınakları 3
12:45 - 13:15	đle Yemeği
13:15 - 14:00	Yem Bitkileri Yetiştiriciliği 1
14:15 - 15:00	Yem Bitkileri Yetiştiriciliği 2
15:15- 16:00	iđ Sütte Kalite Kriterleri,
16:15 – 17:00	Süt Sığırcılığında đgtlenme,
3. Gün (15 Eylül 2015, Salı)	
09:00 - 09:45	Sağım Sistemleri (iftlik Uygulama)
09:45 - 10:00	Ara
10:00 - 10:45	Ayak Hastalıkları ve Tırnak Bakım
10:45 - 11:00	Ara
11:00 - 11:45	Süt ineklerinde beslenmede genel ilke 1
11:45 - 12:15	Ara

12:00 – 12:45	Süt ineklerinde beslenmede genel ilke 1
12:45-13:15	ÖGLE YEMEĞİ
13:15-14:00	Buzağı Dana ve Düvelerin Beslenmesi
14:00-14:15	Ara
14:15-15:00	Mastitis ve Koruma Yolları,
15:00-15:15	Ara
15:15-16:00	Salgın Hastalıklar,
16:00-16:15	Ara
16:15-17:00	Zoonozlar
4. Gün (16 Eylül 2015, Çarşamba)	
09:00 – 09:45	Sürü Yönetimi, Kayıt Tutma ve Değerlendirme 1,
10:00 - 10:45	Sürü Yönetimi, Kayıt Tutma ve Değerlendirme 1,
11:00 - 11:45	Süt Sığır işletmelerinin Genel Özellikleri,
12:00-12:45	Rasyon Hazırlama ve Yemleme Yöntemleri,
12:45-13:15	ÖGLE YEMEĞİ
13:15-14:00	Hayvan Sağlığı ve Koruma 1
14:15-15:00	Hayvan Sağlığı ve Koruma 2
15:15-16:00	Verimli Hayvancılığın Genel esasları,
16:15-17:00	Süt Sığırcılığında Mekanizasyon,
5. Gün (17 Eylül 2015, Perşembe)	
09:00 – 09:45	Hastalıklardan Ari ve Avrupa Birliği Onaylı İşletmeler,
10:00 - 10:45	Süt Sığırlarında Üreme Fizyolojisi,
11.00 - 11.45	Hayvancılık Desteklemeleri,
12.00 – 12.45	Süt Sığırlarında Damızlık Seçimi,
12.45-13.15	ÖGLE YEMEĞİ
13.15-14.00	Yemler ve Yem Katkı Maddeleri,
14.15-15.00	Silaj Yapımı ve Kullanım Teknikleri,

15.15-16.00	Sınav,
16.15-17.00	Belge Töreni
17.00-20.00	TK Plastik ziyaret
6.Gün (18 Eylül 2015, Cuma)	
SAAT	KONU
08.30	Çevredeki BB Hayvancılık işletmelerini ziyaret.
12.30-13.00	Öğle yemeği Aksaray
13.00	Şanlıurfa ya hareket

Ek 3

Eğitimden Fotoğraflar

